

Innst. 190 L

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget
fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Prop. 139 L (2015–2016)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om Lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner (yrkeskvalifikasjonsloven)

Til Stortinget

Sammendrag

Regjeringen legger i proposisjonen fram forslag til ny lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner (yrkeskvalifikasjonsloven). Lovforslaget gjennomfører i Norge EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner (yrkeskvalifikasjonsdirektivet) og senere endringer til dette, spesielt 2013/55/EU. I alt 87 yrker omfattes av lovforslaget.

Lovforslaget er hovedsakelig en fullmaktslov. De mer detaljerte bestemmelsene vil komme i forskrifter til den nye loven. En egen lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner vil slik forenkle gjennomføringen i Norge av de pliktene som følger av de aktuelle direktivene. (I dag er yrkeskvalifikasjonsdirektivet gjennomført i 28 ulike forskrifter til lov.) For bedre lesbarhet gjengir den nye loven samlet direktivets definisjoner av en rekke begreper, som kvalifikasjonsbevis, ansvarlig myndighet, lovregulert utdanning, yrkeserfaring, egnethetsprøve mv.

Lovens formål er å gjøre det enklere for yrkesutøvere som er statsborgere av en EØS-stat eller Sveits, å utøve det yrket som de i hjemstaten er kvalifisert for. Dette skal skje på lik linje med yrkesutøvere som har ervervet sine kvalifikasjoner i Norge. Retten gjelder bare det aktuelle yrket. I direktivet er angitt hva som regnes som samme yrke, og hvilken aktivitet eller virksomhet som er sammenliknbar.

Mens en EØS-borger har rett til å kunne utøve yrket, vil en tredjelandsborger bare ha rett til å få sin søknad vurdert. Særlige regler for tredjelandsborgere blir regulert i forskrift.

Loven gjelder ikke rett til å utøve yrker innenfor offentlig myndighetsutøvelse (som ikke er del av EØS-avtalen). Men forvaltningsvirksomhet som sådan er ikke unntatt. Det presiseres at loven ikke gjelder for notarar. Bestemmelsene for yrker som er omfattet av særdirrektiver, har forrang i forhold til yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Dette gjelder for eksempel revisorer. Her gjelder de spesielle reglene for yrket foran yrkeskvalifikasjonsdirektivets generelle regler.

Når det gjelder midlertidig tjenesteytelse, kan ansvarlig myndighet vurdere om en yrkesutøver skal få rett til delvis adgang til et yrke. Hva det skal legges vekt på, og vilkår for å få slik rett, reguleres i loven. I forskrift fastsettes bl.a. at vurdering av midlertidig tjenesteytelse skal gjøres fra sak til sak, og bruk av lovbeskyttet tittel. I lovforslaget kreves forhåndsmelding før en tjeneste tilbys i Norge første gang. Dokumentasjonskravene kommer i forskrift. For yrker som har konsekvenser for offentlig helse eller sikkerhet, kan det foretas forhåndskontroll av kvalifikasjonene.

Hva angår etablering, har en som utøver et yrke i en annen EØS-stat eller i Sveits, rett til å utøve et lovregulert yrke i Norge på lik linje med en yrkesutøver som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge. Kompetanseattest eller kvalifikasjonsbevis forutsettes. Bestemmelsen gjelder ikke for regulerte yrker der det er automatisk godkjenning på grunnlag av yrkeserfaring, eller godkjenning etter felles opplæringsrammer eller felles opplæringsprøve. Også disse rettene med tilhørende forskriftshjemler er nærmere omtalt i lovforslaget.

Lovforslagets saksbehandlingsregler gjelder blant annet rett (etter søknad) til europeisk profe-

sjonskort og bruk av akademisk tittel og yrkestittel. Loven fastslår at yrkesutøveren skal ha de språkkunnskaper i norsk som er nødvendig for å utøve det lovregulerte yrket. Krav til og kontroll av språkkunnskaper hjemles i forskrift.

Lovens administrative bestemmelser omfatter samarbeid i EØS om godkjenning og om utveksling av informasjon om disiplinære og strafferettslige sanksjoner som vil ha følger for utøvelsen av yrket. Varslingsplikt ved begrenset rett til å utøve yrket gjelder bl.a. yrker med opplæring av mindreårige, herunder barnehage, samt domfelt bruk av falske dokumenter.

Lovforslaget gjelder ikke for yrker som omfattes av helsepersonelloven og dyrehelsepersonelloven. For godkjenning av disse yrkene gjelder egne lover og forskrifter som allerede gjennomfører yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet vil ha en egen høring om forslag til endringer i disse regelverkene som følge av endringsdirektiv 2013/55/EU.

Loven omfatter ikke yrker som hører inn under særdirrektiver, dvs. direktiver som særlig regulerer godkjenning for ett eller flere yrker i EØS. Eksempler er yrker innenfor jernbane, sjø- og luftfart. Per 1. februar 2016 er det 163 regulerte yrker som omfattes av yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Av disse er 72 helsepersonellyrker, inkludert ulike spesialiseringer for lege og tannlege. Fire er dyrehelsepersonellyrker.

Denne lovproposisjonen gjelder gjennomføring av yrkeskvalifikasjonsdirektivet med endringer i norsk rett. Endringsdirektivet (2013/55/EU) er imidlertid ennå ikke inntatt i EØS-avtalen. Regjeringen vil legge fram en proposisjon om samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av dette endringsdirektivet i EØS-avtalen. Den nye loven vil ikke gjelde før Stortinget har gitt dette samtykket. De enkelte bestemmelsene vil for øvrig kunne tre i kraft til ulik tid.

Endringsdirektivet innfører en del ordninger som vil få administrative konsekvenser. Avklaringer i forhold til den praktiske implementeringen av varslingsmekanismer, utstedelse av profesjonskort, opprettelse av et assistansesenter, elektronisk søknad og elektronisk informasjon vil bli fastsatt i forskrift når loven trer i kraft. Direktivet gir yrkesutøvere en rett til å søke om godkjenning elektronisk, enten direkte hos godkjenningsmyndigheten eller via et sentralt kontaktpunkt. Dette vil føre til en forenkling. Men det vil bli utgifter bl.a. i forbindelse med å utarbeide informasjon og opprette et assistansesenter. Det vil bli flere søknader, siden en ikke lenger kan avvise søknader fra yrkesutøvere med flere enn ett nivå forskjell i utdanningen. Regjeringen mener dette er mindre justeringer som kan tas innenfor eksisterende budsjetter.

Økonomiske og administrative konsekvenser som følger av endringsdirektivet, vil bli nærmere presentert i proposisjon til Stortinget om samtykke til innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2013/55/EU om endring av yrkeskvalifikasjonsdirektivet 2005/36/EF og forordning (EU) nr. 1024/2012 om det administrative samarbeidet ved hjelp av informasjonssystemet for det indre marked («IMI-forordningen»).

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Christian Tynning Bjørnø, lederen Trond Giske, Martin Henriksen, Tone Merete Sønsterud og Marianne Aasen, fra Høyre, Henrik Asheim, Norunn Tveiten Benestad, Kent Gudmundsen og Kristin Vinje, fra Fremskrittspartiet, Lill Harriet Sandaune og Bente Thorsen, fra Kristelig Folkeparti, Anders Tyvand, fra Senterpartiet, Ivar Odnes, fra Venstre, Iselin Nybø, og fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Lysbakken, viser til proposisjonen, hvor regjeringen legger frem forslag til lov om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for å gjennomføre direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner med senere endringer, spesielt direktiv 2013/55/EU, i norsk rett.

Komiteen viser til at loven legger til rette for at yrkesutøvere fra en EØS-stat eller Sveits kan utøve det samme yrket i Norge, også når yrket er regulert i Norge. Loven gjelder alle yrker som omfattes av direktiv 2005/36/EF, unntatt for helse- og dyrehelsepersonellyrker. Komiteen merker seg regjeringens redegjørelse for hvordan lovforslaget gjennomfører de pliktene som følger av yrkeskvalifikasjonsdirektivet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, deler denne vurderingen.

Komiteen viser videre til at lovforslaget som nå behandles, gjelder gjennomføring av direktiv 2005/36/EF med endringer i norsk rett, og at det vil bli fremlagt en egen proposisjon for samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2013/55/EU om endring av direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Regjeringen understreker i proposisjonen at en del avklaringer angående den praktiske implementeringen av varslingsmekanismer, utstedelse av profesjonskort, opprettelse av et assistansesenter, elektronisk søknad og elektronisk informasjon vil fastsettes i forskrift når den trer i kraft.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter regjeringens fremlagte lovforslag som sikrer implementering av yrkeskvalifikasjonsdirektivet i norsk rett.

Flertallet viser til at blant annet ANSA i all hovedsak er positive til regjeringens forslag til gjennomføring av direktiv 2005/36/EF og direktiv 2013/55/EU. At direktivet gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte, er avgjørende for å sikre Norge tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft i årene som kommer, og gjør det mulig for norsk ungdom å studere i Europa, vel vitende om at de kan komme hjem for å jobbe etterpå.

Flertallet registrerer at loven ikke påvirker hvilke faglige krav som stilles til enkelte yrker, eller hvilke yrker som skal være regulert i Norge. Hensikten med EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv er å bidra til at yrkesutøvere med yrkeskvalifikasjoner fra EU/EØS raskt kan komme i arbeid i annet EU/EØS-land og utøve yrket de er kvalifisert for i hjemstaten. Loven omhandler godkjenningsprosedyrene i Norge for yrkesutøvere med rett til å utøve et yrke i annet EU/EØS-land. Flertallet mener det er viktig å sikre god kvalitetssikring og verifisering av utenlandske kompetansebevis på linje med norsk fagopplæring. Dette er viktig for å ivareta den enkeltes mulighet til å bidra i samfunnet ved å ta i bruk den kompetansen de innehar. Flertallet vil understreke at den enkelte fagetat skal kunne stille krav om kompetanse og nivå for å få autorisasjon eller godkjenning til å utøve et yrke.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at EU-direktiver har fått en stor inngripen i hvordan tilgangen til lovregulerte yrker i Norge skal håndteres siden direktiv 1999/42/EF og gjennom direktiv 2005/36/EF. Dette medlem viser til at dette endringsdirektivet medfører en utvidelse i forhold til 2005-direktivet ved at det i formålsbestemmelsen er lagt til at direktivet fastsetter regler for delvis adgang til et yrke og anerkjennelse av praktikantopphold i andre stater.

Dette medlem vil påpeke at dette er en utvidelse av formålsbestemmelsen ettersom det tidligere var et krav at yrkesutøveren skulle være fullt ut kvalifisert for å omfattes av direktivet. Dette betyr for det første at direktivet – og dermed også loven – må tolkes slik at den ikke faktisk virker mobilitetshindrende, hvilket i klartekst betyr at norske ordninger i lov eller forskrift må praktiseres slik at det ikke støter an mot den frie flyt av arbeidskraft, jf. EØS-artikkel 28-30.

Dette medlem mener forslaget om adgang til å utøve et yrke man er kvalifisert for i hjemlandet i andre EU/EØS-land, angriper lovregulerte yrker i

Norge ved at lavere utenlandske nasjonale krav kan presse fram ytterligere sosial dumping innen for eksempel verft, havner, transport, elektro, heis etc.

Dette medlem mener at direktivet på denne måten svekker fagutdanning og tilsyn og truer sikkerheten innen transport, elektro, helse m.fl. bransjer.

Dette medlem viser til høringsuttalelsen fra EL og IT Forbundet, som blant annet påpeker at det vil bli en utfordring å ivareta og videreføre veiledningene som ligger til enkelte av bestemmelsene fra direktiv 2005/36/EF som er skrevet inn i dagens «Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr».

Dette medlem vil understreke nødvendigheten av at alle som utfører arbeid innen elektrofagene, skal ha tilfredsstillende kvalifikasjoner for å kunne gjøre en trygg og sikker installasjon, slik at elsikkerheten ivaretas både overfor forbrukerne, samfunnet og overfor arbeidstakerne. De saksbehandlingsreglene og prosedyrene som følger av forslaget til ny lov, vil etter dette medlems oppfatning medføre uthuling og svekkelse av kvalifikasjonskrav i utøvelsen av de lovregulerte yrkene i Norge.

Dette medlem viser til proposisjonen, der departementet fremholder at direktivet er «et minimumsdirektiv». Dette medlem vil påpeke at betegnelsen «minimumsdirektiv» i realiteten er en tilsnikelse, fordi det er klart at Norge ikke kan stille strengere krav for en persons utøvelse av et yrke i Norge enn det som gjelder i vedkommendes hjemland eller utdanningsland.

Dette medlem vil påpeke at omtalen av dette i proposisjonen er uklar og til dels motstridende, ved at departementet på s. 9 skriver at «(...) yrkesutøvere må oppfylle kvalifikasjonskravene i særlovgivningen (...)», samtidig som det slås fast at den horisontale loven ved motstrid skal ha forrang framfor andre bestemmelser, særforskrifter etc.

Dette medlem viser til at direktivet åpner for delvis adgang til et yrke, noe som innebærer at jobbsøkere som ikke oppfyller norske utdanningskrav/kompetansekrav, allikevel kan gis delvis tillatelse til å utøve yrket. Dette medlem mener dette bidrar til å uthule og underminere norske kvalitets- og utdanningskrav.

Dette medlem mener yrkeskvalifikasjonsdirektivet, og forslaget til yrkeskvalifikasjonslov i denne proposisjonen, setter fri flyt av mennesker og tjenester foran kravene til kvalitet og sikkerhet. Dette medlem mener at flere av endringene etter direktiv 2013/55/EU vil føre til en uthuling og fragmentering av de lovregulerte yrkene ved at det blir sterkt forenklede saksbehandlingsregler og prosedyrer for å søke utøvelse av et yrke, og da særlig adgangen til å utøve deler av et yrke.

På denne bakgrunn går dette medlem imot det forslaget til ny lov som er framsatt i proposisjonen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at gjeldende direktiv 2005/36/EF krevde at yrkesutøvere fra et annet EØS-land skulle kunne utøve et yrke hvis de var fullt ut kvalifisert til å utøve det samme yrket i hjemlandet. Med få unntak gir direktivet EØS-borgere som har rett til å utøve yrket i hjemlandet sitt, den samme retten til yrkesutøvelse i andre EØS-land. Bare unntaksvis kan vertslandet stille krav om språkferdigheter, tilleggstudanning eller praksis. Endringsdirektivet 2013/55/EF innfører regler for delvis adgang til et yrke og anerkjenner kvalifikasjoner fra praktikantopphold i andre EØS-stater. Det er uklart hva delvis adgang til et yrke skal bety og hvilke kvalifikasjonskrav som kan oppfylles ved praktikanterfaringer i andre land. Forholdet mellom særlovgivningen og de generelle kravene i endringsdirektivet er også uklart.

Dette medlem mener det kan være fare for at det nye direktivet ikke sikrer kvalifikasjonsnivået i enkelte yrker som i elektro- og transportbransjen og for en del stillinger innen helsesektoren. Norge innførte f.eks. elektrisitetsteknologien så tidlig at den på mange måter avviker fra oppleggene ellers i Europa. Det innebærer at elbransjen vår opererer med sikkerhets- og kvalifikasjonskrav som er særegne for Norge. Dette medlem kan ikke utelukke at forslaget om adgang til å utøve deler av et yrke man er kvalifisert for i hjemlandet, undergraver standarder i lovregulerte yrker i Norge, noe som igjen kan sette press på lønnsnivået innen helse, elektro og transport etc. I tillegg kan direktivet svekke fagutdanning og true sikkerheten innen enkelte yrker og bransjer. På denne bakgrunn går dette medlem imot det forslaget til ny lov som er framsatt i proposisjonen.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner
(yrkeskvalifikasjonsloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Lovens formål

Lovens formål er å legge til rette for at en yrkesutøver som er statsborger av en EØS-stat eller Sveits, kan utøve yrket sitt i Norge på lik linje med en yrkesutøver som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i

Norge, i samsvar med EØS-avtalen vedlegg VII og Konvensjonen om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund (EFTA-konvensjonen), jf. direktiv 2005/36/EF.

§ 2 Lovens virkeområde

Loven gjelder yrkesutøvere med statsborgerskap fra en EØS-stat eller Sveits som vil utøve et lovregulert yrke i Norge, og som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner eller fått disse godkjent i en annen EØS-stat eller Sveits. Loven gjelder videre for yrker som er omfattet av ordningen med europeisk profesjonskort. Loven gjelder med visse begrensninger også tredjelandsborgere som omfattes av direktiv 2004/38/EF, jf. fjerde ledd.

For yrker som omfattes av lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. og lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell, gjelder kun §§ 21 til 23. For statsborgere fra Sveits gjelder ikke §§ 10, 11, 14, 19 første ledd annet punktum og 20.

Loven gir ikke rett til å utøve yrker innen offentlig myndighetsutøvelse. Loven gjelder ikke for offentlig utnevnte notarar.

Departementet kan gi forskrift om statsborgere av en EØS-stat eller Sveits som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i et tredjeland, og tredjelandsborgere som omfattes av direktiv 2004/38/EF.

§ 3 Definisjoner

I denne loven betyr

- lovregulert yrke*: en eller flere former for yrkesvirksomhet som er underlagt lov- eller forskriftsfestede krav om bestemte yrkeskvalifikasjoner, eller hvor bruken av en yrkestittel ved lov eller forskrift er begrenset til innehavere av en gitt yrkeskvalifikasjon
- yrkeskvalifikasjoner*: kvalifikasjoner bekreftet ved et kvalifikasjonsbevis, et kursbevis eller yrkeserfaring
- kvalifikasjonsbevis*: vitnemål, attester og annen dokumentasjon utstedt av en myndighet utpekt i henhold til lover eller forskrifter i vedkommende medlemsstat, og som dokumenterer en bestått yrkesrettet opplæring som i hovedsak er ervervet i en EØS-stat eller Sveits
- ansvarlig myndighet*: myndighet eller organ som er særlig bemyndiget til å utstede eller motta kvalifikasjonsbevis og andre dokumenter eller opplysninger, og til å motta søknader og treffe beslutninger som nevnt i denne loven
- lovregulert utdanning*: utdanning som er særlig rettet mot utøvelsen av et bestemt yrke og som omfatter ett eller flere kurs, eventuelt supplert med yrkesrettet opplæring, en praktisk prøveperiode eller yrkespraksis hvis nivå og struktur er fastsatt ved lov eller forskrift

- f) *yrkeserfaring*: faktisk og lovlig utøvelse av det aktuelle yrket i annen EØS-stat eller Sveits
- g) *prøveperiode*: utøvelse av et lovregulert yrke under tilsyn av en kvalifisert utøver av dette yrket og eventuelt etterfulgt av videreutdanning
- h) *egnethetsprøve*: en prøve avgrenset til søkerens faglige kunnskaper som gjennomføres av ansvarlig myndighet i vertsstaten med sikte på å vurdere søkerens evne til å utøve et lovregulert yrke i nevnte EØS-stat eller Sveits
- i) *etableringsstat*: den staten hvor yrkesutøveren utøver eller har utøvd sitt yrke
- j) *vertsstat*: den staten hvor yrkesutøveren har søkt om å utøve sitt yrke enten ved midlertidig tjenesteytelse eller ved etablering
- k) *hjemstat*: den staten hvor yrkesutøveren har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner
- l) *europaisk profesjonskort*: et elektronisk sertifikat som dokumenterer at yrkesutøveren enten oppfyller alle nødvendige betingelser for midlertidig tjenesteytelse i vertsstaten, eller godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for etablering i vertsstaten
- m) *Det indre markedets informasjonssystem (IMI)*: EUs database til informasjonsutveksling mellom ansvarlige myndigheter i EØS-statene

Kapittel 2. Midlertidig tjenesteytelse

§ 4 Prinsippet om fri ytelse av tjenester

En yrkesutøver som er lovlig etablert i en annen EØS-stat eller Sveits, og som har rett til å utøve yrket der, har rett til å utøve det samme yrket midlertidig i Norge.

Den ansvarlige myndigheten kan vurdere om yrkesutøveren skal gis delvis adgang til et yrke.

Departementet kan gi forskrift om midlertidig tjenesteytelse, herunder bruk av lovbeskyttet tittel, informasjon til tjenestebrukere og delvis adgang til yrker.

§ 5 Forhåndsmelding

Første gang tjenesten ytes i Norge, kan den ansvarlige myndigheten kreve at yrkesutøveren leverer en skriftlig forhåndsmelding med tilhørende dokumenter. Meldingen skal fornyes hver tolvte måned med unntak fra innehavere av et profesjonskort, hvor fornyelse skal skje etter 18 måneder.

Departementet kan gi forskrift om forhåndsmeldingens innhold og krav til hvilke dokumenter som skal følge med forhåndsmeldingen.

§ 6 Kontroll av kvalifikasjoner

For yrker som har konsekvenser for offentlig helse eller sikkerhet og som ikke er omfattet av automatisk godkjenning etter §§ 9 til 11, kan den ansvarlige myndigheten kontrollere yrkesutøverens kvalifikasjoner før vedkommende kan utøve yrket i Norge.

Departementet kan gi forskrift om kontroll av kvalifikasjoner.

§ 7 Saksbehandling for midlertidig tjenesteytelse

Retten til midlertidig tjenesteytelse skal avgjøres uten ugrunnet opphold og senest innen de frister som er satt i forskrift gitt i medhold av denne loven. Der- som den ansvarlige myndigheten ikke overholder fristene, kan yrkesutøveren utøve yrket i Norge.

Departementet kan gi forskrift om saksbehandling og saksbehandlingsfrister for midlertidig tjenesteytelse.

Kapittel 3. Etablering

§ 8 Vilkår for godkjenning – generell ordning

Paragrafen gjelder for lovregulerte yrker som ikke omfattes av automatisk godkjenning etter §§ 9 til 11.

En yrkesutøver som utøver et yrke i en annen EØS-stat eller Sveits, har rett til å utøve et lovregulert yrke i Norge på lik linje med en yrkesutøver som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge. Yrkesutøveren må ha kompetanseattest eller kvalifikasjonsbevis som kreves i annen EØS-stat eller i Sveits for å utøve yrket der.

Den ansvarlige myndigheten kan vurdere om yrkesutøveren skal gis delvis adgang til et yrke.

Departementet kan gi forskrift om kvalifikasjonsnivåer, vilkår for godkjenning etter den generelle ordningen, unntak fra paragrafen, krav til prøveperiode og egnethetsprøve og om delvis adgang til et yrke.

§ 9 Automatisk godkjenning på grunnlag av yrkeserfaring

Hvis det i lov eller forskrift settes krav til generell, forretningsmessig eller faglig kunnskap og ferdighet for å kunne utøve et yrke som oppført i vedlegg IV til direktiv 2005/36/EF, kan yrkesutøveren ha rett til å utøve yrket etter en automatisk godkjenning. Det skal tas hensyn til utøvelse av yrket i en annen EØS-stat eller Sveits ved vurderingen av om kravene er oppfylt.

Departementet kan gi forskrift om automatisk godkjenning på grunnlag av yrkeserfaring.

§ 10 Godkjenning etter felles opplæringsrammer

En yrkesutøver som har et bevis på yrkeskvalifikasjoner ervervet i en annen EØS-stat på grunnlag av felles opplæringsrammer som fastsatt etter direktiv 2005/36/EF artikkel 49a, har rett til å utøve yrket i Norge på lik linje med yrkesutøvere som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge. Dette gjelder likevel kun dersom Norge har innført felles opplæringsramme for det aktuelle yrket.

Departementet kan gi forskrift om felles opplæringsrammer.

§ 11 *Godkjenning etter felles opplæringsprøve*

En yrkesutøver som har bestått en felles opplæringsprøve i en annen EØS-stat som fastsatt etter direktiv 2005/36/EF artikkel 49b, har rett til å utøve yrket i Norge, på lik linje med yrkesutøvere som har ervervet sine yrkeskvalifikasjoner i Norge. Dette gjelder likevel kun dersom Norge har innført felles opplæringsprøve for det aktuelle yrket.

Departementet kan gi forskrift om felles opplæringsprøve.

§ 12 *Krav til dokumentasjon*

En ansvarlig myndighet kan ved søknad om etablering kreve dokumentasjon for yrkeskvalifikasjoner.

Departementet kan gi forskrift om krav til dokumentasjon ved søknad om etablering.

§ 13 *Generelle saksbehandlingsfrister*

Søknaden skal behandles uten ugrunnet opphold og senest innen de fristene som er satt i forskrift gitt i medhold av denne loven.

Enkeltvedtak truffet med hjemmel i denne loven eller manglende avgjørelse, kan påklages etter reglene i forvaltningsloven kapittel 6.

Departementet kan gi forskrift om saksbehandling og saksbehandlingsfrister.

Kapittel 4. Saksbehandlingsregler

§ 14 *Europeisk profesjonskort*

En yrkesutøver har etter søknad rett til å få et profesjonskort for yrkene som er omfattet av ordningen.

Søknaden skal behandles uten ugrunnet opphold og senest innen de fristene som er satt i forskrift gitt i medhold av denne loven.

Den ansvarlige myndigheten skal benytte IMI i forbindelse med søknad og behandling av profesjonskort.

Departementet kan gi forskrift om hvilke yrker som er berørt av ordningen, utstedelse, saksbehandling og saksbehandlingsfrister for profesjonskort.

§ 15 *Språkkunnskaper for lovregulerte yrker*

Yrkesutøveren skal ha de språkkunnskaper i norsk som er nødvendig for å utøve det lovregulerte yrket.

Departementet kan gi forskrift om krav til og kontroll av språkkunnskaper.

§ 16 *Bruk av akademisk tittel og yrkestittel*

En yrkesutøver som er godkjent etter denne loven skal ha rett til å benytte hjemstatens akademiske tittel.

Er yrkestittelen beskyttet i Norge, kan yrkesutøveren som er godkjent etter loven, bruke yrkestittelen og eventuelle forkortelser som gjelder i Norge. Hvis yrkesutøveren kun har fått delvis adgang til et yrke, må yrkesutøveren benytte hjemstatens yrkestittel.

Departementet kan gi forskrift om bruk av akademisk tittel, yrkestittel og unntak fra regelen.

§ 17 *Elektronisk søknad*

En yrkesutøver kan søke om godkjenning via den ansvarlige myndigheten eller kontaktpunktet etter tjenesteloven. Kontaktpunktet sender søknaden umiddelbart til den ansvarlige myndigheten. Yrkesutøveren kan velge å sende søknad elektronisk eller per post.

Departementet kan gi forskrift om elektronisk søknad.

§ 18 *Klage*

Enkeltvedtak truffet med hjemmel i denne loven kan påklages etter reglene i forvaltningsloven kapittel VI. Det samme gjelder dersom avgjørelsen ikke er truffet innen fristene som er satt med hjemmel i denne loven.

Kapittel 5. Administrative bestemmelser

§ 19 *Administrativt samarbeid*

Ansvarlige myndigheter i Norge skal samarbeide med andre ansvarlige myndigheter i EØS i forbindelse med godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. De ansvarlige myndighetene skal benytte IMI.

Ansvarlige myndigheter skal utveksle informasjon om disiplinære og strafferettslige sanksjoner som vil ha konsekvenser for utøvelsen av yrket. Dette gjelder uten hinder av den lovbestemte taushetsplikten i forvaltningsloven § 13.

Departementet kan gi forskrift om administrativt samarbeid ved etablering og midlertidig tjenesteytelse.

§ 20 *Varslingsplikt for ansvarlig myndighet*

Den ansvarlige myndigheten skal innen tre dager varsle ansvarlige myndigheter i samtlige øvrige EØS-stater om en yrkesutøver har fått begrenset retten til å utøve yrket av nasjonale domstoler, både midlertidig og permanent. Dette gjelder for yrkesutøvere som utøver et lovregulert yrke med opplæring av mindreårige, herunder barnehage.

Varslingsplikten gjelder også der en yrkesutøver som utfører ethvert yrke omfattet av denne loven, har blitt domfelt for bruk av falske dokumenter.

Varslingsplikten gjelder uten hinder av den lovbestemte taushetsplikten i forvaltningsloven § 13.

Departementet kan i forskrift bestemme hvilke yrker som omfattes av varslingsplikt etter denne loven, innholdet i varslingen og klageadgang.

§ 21 *Elektronisk informasjon*

Kontaktpunktet etter tjenesteloven skal ha følgende opplysninger tilgjengelig elektronisk:

- a) liste over lovregulerte yrker i Norge med ansvarlige myndigheter
- b) liste over yrker hvor det kan utstedes europeisk profesjonskort
- c) liste over yrker hvor det kreves forhåndsgodkjenning for å yte tjenesten midlertidig
- d) liste over lovregulerte utdanninger
- e) krav og prosedyrer i forbindelse med godkjenning av yrkeskvalifikasjoner herunder oversikt over gebyr
- f) opplysninger om klageadgang.

Departementet kan gi forskrift om elektronisk informasjon.

§ 22 *Koordinator*

Departementet koordinerer gjennomføringen av direktiv 2005/36/EF med etterfølgende endringer. Departementet kan gi nærmere bestemmelser om koordinators oppgaver.

§ 23 *Assistansesenter*

Assistansesenteret skal veilede yrkesutøvere og assistansesentre i andre EØS-stater ved godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

Ansvarlige myndigheter skal samarbeide med assistansesenteret og ved forespørsel gi opplysninger om enkeltsaker uten hinder av den lovbestemte taushetsplikten i forvaltningsloven § 13.

Departementet kan gi forskrift om assistansesenterets ansvar og oppgaver. Departementet fastsetter hvilket organ som skal være assistansesenter.

§ 24 *Statistikk*

Ansvarlige myndigheter som mottar eller treffer avgjørelse etter denne loven, skal én gang i året innberette statistiske opplysninger. Departementet kan gi forskrift om opplysninger som skal innberettes og form for innberetning.

Kapittel 6. Avsluttende bestemmelser

§ 25 *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene i loven kan settes i kraft til ulik tid.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, 14. februar 2017

Trond Giske

leder

Kent Gudmundsen

ordfører

